

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXVII. Romana Religionis, seu Ecclesiæ veritas ostenditur, ex eo
quod habeat notas veræ Religionis, manifestaque signa crebilitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

334 Octavum argumentum petitur ex supradictis vaticiniis tam Prophetarum sanctissimorum, quam Sybillarum, in Gentilitate famosissimarum, à quibus non solum Christus Christianique mysteria, ut supra, sed & Ecclesia ipsius, florentissimisque Ecclesiae status pluribus antè saeculis praedicta, atque deinde ad litteram impleta sunt. Quae cum nec humano, nec diabolico spiritu praevideri potuerint; solo ergo divino spiritu, seu prophetiae dono, ea praeviderunt, juxta illud, *Annuntiate quae ventura sunt, & sciemus quia dii estis vos.* Deus ergo per vaticinia illa testimonium reddidit veritati Christianae religionis, uti pluribus ostendit D. Augustinus 17. Civit. 15.

335 Alia ad idem argumenta proferri possunt; sed allata sufficiunt ad sincerum veritatis amatorem convincendum. Simul enim sumpta, tam efficacia sunt, ut Christianam religionem evidenter credibilem reddant, nec divina providentia, de gloria sua, deque hominum salute curam habens, permittere possit falsam religionem tot & tam credibilibus argumentis, tantisque signis & virtutibus confirmari, quibus si homines forent decepti, deceptionem suam merito tribuere possent Deo decipienti. Absit autem quod tantus gloriae suae zelotes patiatur se jure deceptorem dici: cum sit veritas falli, & fallere neficia. Denique, per argumenta haecenus deducta, Christiana religio praeter ceteris longe credibilissima apparebit, si illius Author, excellentia, sanctitas, propagationis modus, effectus, &c. cum aliarum sectarum Authoribus, qualitate doctrinae ipsorum, propagationis modo, effectibus, &c. conferantur. Pro nulla enim alia secta concurrunt tam credibilia argumenta, nec ulla alia religio tam sanctam tradit doctrinam, nec talem habuit propagationis modum, tam mirabiles effectus, tantam confirmationem per miracula, vaticinia, &c.

336 Nostri quidem haeretici, Lutherus, Calvinus, &c. suos errores miraculis confirmare conati sunt; sed per imposturam, prout manifestè apparuit, & divina providentia detexit. Dum enim impostoriè voluerunt de mortuis facere vivos, de caecis videntes, &c. de vivis econtra fecerunt mortuos, & de videntibus caecos. Cumque daemones à corporibus obiectis expellere tentaverunt, ab ipsis verbera, & subannationes reportaverunt, uti verissimae Historiae testantur. Unde ipsos irridens Erasmus diatrib. de lib. arb. *Non credebatur (inquit) Apostolis, nisi miraculis adstruxissent suam doctrinam: nunc quilibet sibi postulat credi, se habere spiritum Evangelicum, licet, ut addit, nullus vestrum adhuc extiterit, qui vel equum claudum sanare potuerit.*

CAPUT XXVI.

Modus quo haeretici convertendi sunt ad religionem Catholicam, seu Romanam.

Sicut Pagani & Judaei ad Christianam religionem perducendi sunt, ipsis ostendendo, solam Christianam inter omnes religiones esse veram; sic haeretici ad religionem Catholicam, seu Romanam convertendi sunt, ipsis ostendendo solam Catholicam, seu Romano Pontifici obedientem, inter omnes religiones, quae Christiano nomine recensentur, esse veram. Id verò ostendendum est duplici genere argumentorum, ex quibus priora demonstrant veritatem Romanae religionis; posteriora omnium aliarum falsitatem.

CAPUT XXVII.

Romanae religionis, seu Ecclesiae veritas ostenditur, ex eo quod habeat notas verae religionis, manifestaque signa credibilitatis.

Dixi religionis, seu Ecclesiae: cum enim Ecclesia sit Congregatio fidelium, ut S. Thomas ait 3. p. q. 8. a. 4. ad 2. ibi vera est religio, ubi vera est Ecclesia, ubi scilicet Congregatio est verè fidelium, id est hominum veram fidem, cultumque veri Dei profitentium. Si ergo Romana Ecclesia est Ecclesia vera, religio ipsius est vera.

Si quaeras 1°. quid sit Ecclesia Romana? Respondeo esse Congregationem fidelium, veram fidem Christianam profitentium, iisdem Sacramentis participantium, uniusque visibili Christi in terris Vicario, Romano Pontifici obedientium. Ex qua definitione patet, quod nec Pagani, nec Turcae, nec Judaei sunt de Ecclesia Romana; quia fidem Christianam non profitentur; nec haeretici, quia non profitentur veram; nec schismatici, quia non obediunt Romano Pontifici.

Si quaeras 2°. quanam sint notae verae religionis, seu Ecclesiae?

Respondent quidam haeretici, verae Ecclesiae notam aliam non esse nisi veritatem. Sed contra, 1°. notae verae religionis notiores esse debent veram religionem, id est cognitu faciliores. Veritas autem religionis notior, seu cognitu facilior non est veram religionem, ut per se patet.

2°. Veritas religionis est de essentia verae religionis. Essentia autem verae religionis per suas proprietates, seu proprias dotes discernenda est. Cum enim essentiae rerum per se ipsas non discernantur, aliunde melius discerni non possunt, quam ex earum proprie-

tatibus. Vera proinde religio ex veræ religionis proprietatibus discernenda est, dum inter partes sibi invicem contradicentes quaeritur, an illa, an ista religio sit vera: si quis enim tunc respondeat, mea est vera, quia veritas ipsi competit, idem, per id quod in quaestione est, respondet. Cum hoc ipso quo controversatur, istane, an illa sit vera, controversatur, istane, an illi competat veritas.

342 3°. Omnes sectæ sibi veritatem arrogant; nec tamen omnes sunt veræ, sed falsæ omnes, unâ solâ exceptâ. Igitur ex veritate, tamquam notâ, cognoscere non possumus quæ Ecclesia sit vera.

343 Et hinc rejicitur alia hæreticorum responsio, veræ Ecclesiæ notam esse veram prædicationem Evangelii, legitimam administrationem Baptismi, legitimum usum Eucharistiæ, &c. Tam enim obscurum est, ubi sit vera prædicationem Evangelii, quam ubi sit vera Ecclesia, notamque istam sibi usurpant sectæ omnes. Nec magis notum, ubi sit legitima administratio, vel legitimus usus Sacramentorum, quam ubi sit legitima, seu vera Ecclesia; nec ulla est secta, quæ sibi non tribuat legitimam administrationem, legitimumque usum Sacramentorum.

344 His itaque responsionibus confutatis, ad propositam quaestionem dicendum, alias fuisse notas Ecclesiæ nascentis, & nondum propagatæ, visibilem nempe Spiritus sancti descensum, concursumque miraculorum, & prodigiorum, quibus Ecclesia nascentis indigitanda fuit. Alias esse notas Ecclesiæ jam formatæ, perque terrarum orbem propagatæ. Et istæ sunt quatuor illæ, quas Concilium Constantinopolitanum primum, celebratum circa annum 380. (quo tempore veram Ecclesiam adhuc substituisse non negant nostri temporis hæretici) assignat in Symbolo suo, dicens: *Credo unam, sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam.* Illæ enim sunt notæ veræ Ecclesiæ, per quas vera Ecclesia discernitur à non vera. Sed quatuor illis notis Ecclesia vera discernitur à non vera. Quia Ecclesia vera à non vera discernitur iis notis, quæ conveniunt veræ Ecclesiæ & soli. Sed quatuor illæ notæ conveniunt veræ Ecclesiæ & soli. Nulla quippe Ecclesia falsa, est una, sancta, Catholica, & Apostolica. Sola igitur vera Ecclesia est talis. Proinde scilicet, quænam Ecclesia sit vera, quæ falsa? respondendum, Ecclesiam illam esse veram, quæ & una est, & sancta, & Catholica, & Apostolica; falsam, quæ talis non est.

345 Quod enim vera Ecclesia sit una, Scriptura testatur Cant. 6. ubi Christus de Ecclesia Sponsa sua dicit: *Una est columba mea.* Joan. 6. *Fiet unum ovile, & unus Pastor.* 1. Cor. 10. *Unum corpus multi sumus.* Ephes. 4. *Unum corpus, & unus spiritus, unum baptisma, unus Deus, & Pater omnium. Uni-*

tas autem illa est unitas fidei, & unitas Capitis, tam visibilis, quam invisibilis, ita ut omnia membra ipsius conspirent in unam fidem, juxta illud 1. Cor. 4. *Habentes eundem spiritum fidei.* Omnia etiam uni, eisdemque Capiti & Pastori unita constituent unum corpus, & unum ovile, prout audivimus ex 1. Cor. 10. & Joan. 6.

Quod etiam vera Ecclesia sit sancta, constat tum ex 1. Petri 2. *vos autem gens sancta.* Tum ex Symbolo Apostolorum, *sanctam Ecclesiam Catholicam*, non sanctitate membrorum omnium, eorumque immunitate à peccato (*regnum enim celorum*, id est Ecclesia præfens, virginibus fatuis & prudentibus simile esse in Evangelio perhibetur, & 1. Cor. 1. Apostolus Corinthios reprehendit, quod in ipsis essent jurgia & contentiones, imò & peccata talia, qualia nec inter gentes; eorum tamen societatem, seu Ecclesiam ibidem vocat sanctam) sed sanctitate doctrinæ, pro quanto nihil docet nisi sanctum, & sanctificans animas; sanctitate etiam Sacramentorum, sacrificii & ceremoniarum, quibus Deum colit.

Quod insuper vera Ecclesia sit Catholica, id est universalis, & per totum terrarum orbem diffusa, audivimus in laudato Symbolo, & olim prophetatum est Psalmo 2. 18. 46. 65. 71. Isaïæ 60. & 61. Et in Apocalypsi scriptum est: *Ex omni tribu, & lingua, & populo, & natione, fecisti nos Deo nostro regnum.* Ecclesia proinde vera est, quæ profiteretur fidem extensam, & propagatam per totum mundum, & non in aliquibus regionibus, vel regnis dumtaxat.

Denique quod sit Apostolica, id est ab Apostolis, sub summo angulari lapide Christo Jesu fundata, patet ex Ephes. 2. *Superedificati fundamentum Apostolorum.* Et Apoc. 21. *Murus civitatis habens fundamenta duodecim, & in ipsis duodecim, nomina duodecim Apostolorum*, triplici scilicet ratione. 1°. ratione doctrinæ ab Apostolis acceptæ, quam integram & inviolatam retinet. 2°. ratione etiam continuatæ, & nunquam interruptæ successione Sacerdotum, Episcoporum, & Pastorum suorum ab Apostolis. 3°. ratione Sedis Apostolicæ, seu Cathedræ S. Petri, cui indivulsè unitur. Siquidem Spiritus sanctus Apostolorum successores posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei. Actor. 20.

Probat, quod Ecclesia Romana sit una.

Am quod Ecclesia Romana una sit, & sancta, & Catholica, & Apostolica, probatur imprimis de unitate: quia omnes sectatores ipsius, Hispani, Galli, Itali, Germani, Europæi, Asiatici, Africani, Americani habent eundem spiritum fidei, & in materia fidei conspirent, ita ut in diversitate linguarum carnis, una sit lingua in fide cordis, inquit Augustinus in Psal. 74. Cur ita? quia

omnes agnoscunt unum visibile Caput in terris, cuius iudicio ac sententia, in fidei quaestionibus sese submitunt. Propterea Cathedra Petri, à SS. Patribus Cathedra unitatis appellatur. Ut enim Hieronymus l. 1. contra Jovinianum, *unus eligitur, ut Capite constituto, schismatis tollatur occasio.* Siquidem non aliunde hereses oborta sunt, aut nata sunt schismata (ait D. Cyprianus lib. 4. epist. 10.) *quàm inde, quòd Sacerdoti Dei non obtemperatur, nec unus in Ecclesia ad tempus Sacerdos, & ad tempus Judex vice Christi cogitatur.* Igitur qui volunt unam linguam (prosequitur Augustinus loco citato) *veniant ad Ecclesiam unum visibilem Capiti subiectam, & coadunatam.*

350 Voluit quippe Deus reperiri in Ecclesia sua unitatem per colligationem membrorum sub uno supremo invisibili Capite Christo, unoque visibili Vicario ipsius, totum corpus regente; ne aliàs in plures partes Ecclesia scinderetur, fidelesque, tamquam parvuli fluctuantes, circumferrentur omni vento doctrinae, nescientes cui potius (exurgente concertatione) foret adhaerendum. Unde S. Hieronymus l. 1. contra Jovinianum dicit, Pontificem Romanum Ecclesiae Caput esse constitutum, ut schismatis tollatur occasio.

351 Estque visibile, notam hanc Ecclesiae Romanae competere; utpote quam quisque videt unum tantummodò corpus componere ex multis Parochiis coalescens, sub eodem Episcopatu; ex multis Episcopatibus, sub eodem Archiepiscopatu; ex multis Archiepiscopatibus, sub eodem Patriarchatu; ex pluribus denique Patriarchatibus, & omnibus fidelibus, sub uno Pontifice Romano, tamquam totius Ecclesiae Capite, à quo incipit unio membrorum totius corporis Christi.

Probat, quòd Ecclesia Romana sit sancta.

352 Veram Ecclesiam sanctam esse, ne ipsi quidem negant haeretici. Ecclesiae verò Romanae sanctitas ex tribus potissimum capitibus elucescit. Primò ex sanctitate doctrinae, quam profitetur; secundò ex sanctitate personarum, quae in ea semper fuerunt; tertio ex sanctitate Sacramentorum ipsius, rituumque ac caeremoniarum, quibus verum colit Deum.

353 Jam verò quid sanctius doctrinam Ecclesiae Romanae, tot in Conciliis Generalibus contentam? Quid sanctius tot definitionibus Pontificum Romanorum, circa fidem & mores? Quid sanctius doctrinam tot sanctorum Patrum, qui Romana in Ecclesia flourerunt, etiam post tempus illud quo haeretici praetendunt veram fidem in Ecclesia Romana defecisse? Quòd si particularium aliquorum Scholasticorum & Casuistarum doctrina in aliquibus non sit sancta, nihil hoc derogat sanctitati Ecclesiae, quae eorum

opiniones non sanctas minimè probat; sed quotidie condemnat.

Ceterum dum Ecclesiam Romanam sanctam dicimus sanctitate personarum, non volumus ipsam esse sanctam sanctitate omnium personarum in Ecclesia Romana existentium (simile est enim regnum caelorum decem virginibus, quinque prudentibus, & quinque fatuis; simile quoque fagenae missae in mare, ex omni genere piscium congreganti, bonos & malos) sed solum sanctitate plurium. Estque hoc certissimum: quia Ecclesia Romana multos protulit, & quotidie profert Sanctos, qui velut Angeli humana in carne hospites, non unam vel alteram virtute dumtaxat, sed omni virtutum genere, omnique morum honestate Romanam Ecclesiam illustrant, semperque illustrarunt, velut sidera caelum; mundo mortui, orationibus instantes, in vigiliis pernoctantes, corpus macerantes, crucem jugiter ferentes, in assidua rigidissima poenitentiae afflictione perseverantes, supra naturam fragilitatem, supra sexus teneritudinem, supra humanam consuetudinem; ut etiamnum videre est in omni statu & conditione, sed specialiter in Religionibus reformatis utriusque sexus, testanturque Acta canonizationis ipsorum, in quibus ad ultimas usque fibras penitissimè examinandis, nulli parcitur diligentiae, nihil sine certis testibus admittitur. Et ne quisquam possit eximiam ipsorum sanctitatem, seu negare, seu etiam in dubium revocare; Deus illi testis accedit, innumeris miraculis Sanctos suos glorificando. Quae miracula, sicut & heroica ipsorum facta, cum non minus certis testibus argumentisque probentur, quam ulla probetur historia humana: fides ipsis rationabiliter negari non potest, magis quam omnibus humanis historiis.

Nec istis tantum argumentis Romana Ecclesiae doctrina probatur esse sancta, & convertens animas; verum insuper ex eo quòd tot barbaras nationes ad fidem, & vitae innocentiam convertat, uti nuper Indos, Japonos, Sineses, &c.

Nec solum sancta est sanctitate doctrinae, Sanctorumque productione, sed & sanctitate Sacramentorum suorum, sanctitate instrumentorum, sanctitate etiam sacrificii inveniunt, quod in ea quotidie offertur; estque illa oblatio munda, quam in omni Ecclesiae loco offerendam Michaeas propheta vit cap. 1. Sanctitate denique rituum, ac caeremoniarum, quibus Deum colit: utpote quorum & quarum maiestate nihil augustius, nihil ad excitandam pietatem, & profundissimam in Deum reverentiam accommodatius, prout experiuntur, qui vel impietatis, vel haereticae pravitate praedictis praecipati non sunt, sed dono intellectus ac pietatis praediti.

Noverint igitur Lutherani & Calvinistae, 357

in ea nos Ecclesia esse, in qua fuerunt tot sancti Patres, tot sancti Ecclesiae Doctores, tot sancti Martyres, tot sancti Anachoretæ, tot sancti Religiosi, etiam postremorum sæculorum, à sæculo utique XII. usque in præsens, v. g. S. Bernardus, S. Dominicus, S. Franciscus, S. Theresia, &c. qui tot & tam stupendis miraculis claruerunt, tot etiam discipulos sanctitatis illustres post se habuerunt. Et veram quidem Bernardi, Dominici, & Francisci sanctitatem fatentur Lutherus l. de captiv. Babilon. c. 2. Melancton in sua Apolog. a. 5. & 27. alique hæretici plures; nec id rationabiliter de pluribus aliis negant: quia nihil ex historiis proferunt quo solidè refellant historias, virtutes heroicas ipsorum enarrantes, ac præsertim acta Canonizationis ipsorum, quibus nulla ipsorum miracula narrantur, quæ vera non sint, & certissimis testimoniis comprobata.

Probat, quod Ecclesia Romana sit Catholica.

358 **E**cclésiæ Catholicismus nihil aliud importat, nisi quod ipsa vero morali sensu per universum sit orbem diffusa, juxta promissionem Christo factam à Patre: *Postula à me, & dabo tibi gentes hæreantem tuam, & possessionem tuam terminos terræ, Ptal. 2.* Et hinc de hæreticorum Ecclesiis Augustinus serm. 131. de temp. dicit, quod *ideo Catholica non dicitur, eò quod per loca, & per suas quaque provincias continentur.*

359 Romanam verò Ecclesiam per universum orbem vero morali sensu esse diffusam inde manifestum est, quod in omnibus mundi partibus, Europa, Asia, Africa, America, Romanæ Ecclesiae fides à pluribus teneatur non solum personis particularibus, vel negotiatoribus alienigenis, sed à pluribus regionum illarum nationibus, pluribus quoque Ecclesiis, & Episcopatibus, Ecclesiae Romanæ adherentibus: ita ut verissimè Augustinus l. de unit. Eccles. c. 3. dicat, quod *singula hæreses in multis gentibus ubi Ecclesia Catholica est, non inveniuntur; hæc autem, quæ ubique est, etiam ubi illæ sunt, inveniuntur*: non solum utique in quatuor illis mundi partibus, sed & in omnibus ferè earum Regnis & Imperiis, ad quæ fidei suæ Prædicatores, & Episcopos per Romanos Pontifices mittit, usque ad ultimas ejusdem mundi oras, ad Indos Orientales & Occidentales, ad Brasilienses, ad Peruanos, ad Sineses, ad Japonenses, ad Calecutanos, Mogolenses, Canadenses, Iroqueses, Æthiopes, &c. quorum plerisque Christo quotidie lucrificat. Merito proinde Ecclesiae Catholice nomen, non solum hodie, sed omnibus retrò sæculis obtinuit, apud ipsosmet hæreticos: ita ut verè Augustinus contra epist. Manich. c. 4. dicat, quod *Catholica nomen, non sine causa, inter tam multas hæreses, sic*

ipsa sola (omnium confessione) obtinuit, ut cum omnes hæretici se Catholicos dici velint, querenti tamen peregrino, ubi ad Catholicam conveniatur, nullus hæreticorum vel basilicam suam, vel domum audeat ostendere. Simile quid legere est apud S. Cyrillum Catechesi 18.

Denique alio adhuc titulo Ecclesia Romana est Catholica, non solum utique à loco, verum etiam à tempore; eò quod utique teneat fidem, quæ ubique creditur, & quæ à tempore Christianæ religionis semper credita fuit, uti proximè demonstrabitur.

Probat, quod Ecclesia Romana verè sit Apostolica.

361 **P**robat id tripliciter. Primò à continua, nec unquam interrupta successione Episcoporum, Pastorumque suorum, Romanorum utique Pontificum, à S. Petro usque ad Clementem XI. qui feliciter hodie Ecclesiam regit. Petro namque successit Linus, Lino Cletus, Cleto Clemens, & ita successivè usque ad Clementem XI. Secundò à successione doctrinæ, quam ab Apostolis accepit, acceptamque sine defectu retinuit. Semper enim secuta est doctrinam sibi à Romanis Pontificibus traditam. Eandem verò tradidit Linus, quam tradiderat Petrus; eandem Cletus, quam Linus; eandem Clemens, quam Cletus; & sic consequenter descendendo usque ad Clementem XI. qui similiter eandem tradit, quam immediatus prædecessor suus, Innocentius XII.; eandem Innocentius XII. quam Innocentius XI.; eandem Innocentius XI. quam Clemens X. & ita ascendendo usque ad S. Petrum. Nec demonstrari potest Romanus Pontifex, qui tot Ecclesiae fidem proposuerit aliam à fide prædecessorum suorum, uti nec demonstrari potest vel unus hodiernæ Ecclesiae Romanæ fidei articulus, quem secuti non fuerint Patres prædecessorum, etiam quatuor primorum sæculorum, sive qui temporibus illis vixerunt, quibus hæretici nostri fatentur, veram fidem in Ecclesia Romana subsistisse. Et præterea quidem Patres, etiam quatuor primorum illorum sæculorum, eandem secutos fidem, quam Romana hodie Ecclesia sequitur, ostendunt Gualterus in Chronico, Coccus in Thesuro, Bellarminus, & Canisius in controversiis suis, & ipsimet Centuriatores Magdeburgenses, utpote qui in singulis Centuriis cap. 4. sub finem annotant, quinam ex prædictis illis Patribus nostra tenuerint dogmata, propter quæ novos quosdam ipsi Novatores illi tribuant.

Tertiò, id ipsum probatur à successione miraculorum Apostolicorum, quæ huc usque à viris Apostolicæ sanctitatis æmulatoribus in Ecclesia Romana visibiliter fiunt. De quibus cap. 25. pluribus agemus.

Non

Non mirum proinde, quòd nullos unquam alios fidei suæ auctores & fundatores agnoscat, nec unquam agnoverit Ecclesia Romana, quàm Christum, & Apostolos post Christum. Nec alios assignare possunt, nec unquam potuerunt aduersarii ipsius. Ipsi verò, seu alii Religionarii omnes, alios habent notos Auctores, à quibus cognominantur: Simonem utique Simoniani; Marcionem Marcionistæ; Basilidem Basilidiani; Saturninum Saturniani; Valentinum Valentiniani; Sabellium Sabelliani; Arium Ariani; Nestorium Nestoriani; Eunomium Eunomiani; Macedonium Macedoniani; Eutichem Eutichiani; Wicleffum Wicleffistæ; Lutherum Lutherani; Calvinum Calvinistæ, &c. Nos à nullo homine particulari denominamur, nisi à Christo Christiani: quia alium non habemus fidei nostræ Auctorem. Catholici quidem cognominamur, cumque S. Paciano in epist. ad Sempronian. dicere possumus: *Christianus mihi nomen est, Catholicus verò cognomen; sed Catholicum istud (prosequitur Pacianus) nec Marcionem, nec Apellem, nec Montanum (addimus nos, nec Lutherum, nec Calvinum) sonat, nec hæreticos sumit Auctores.* Quòd si à Lutheranis & Calvinistis Papistæ, vel Romani, seu Romanenses vocitemur, nomina eadem ista non sunt nomina derivata ab homine aliquo particulari, velut novo Auctore fidei nostræ, à quo denominemur (quemadmodum denominantur hæretici) econtra nomina ista testimonium perhibent antiquitati, & veritati fidei nostræ. Ideò namque Romanenses nos vocant, quia Romano Pontifici, Vicario utique Christi obedimus. Ideò verò Papistæ (qualiter tamen non cognominamur, nisi in paucis regionibus, in quibus Lutherani, Calvinistæ, & similes grassantur; non enim in Græcia, Asia, Africa, America) quia Papæ adhæremus tamquam visibili post Christum Ecclesiæ Capiti; qualis etiam fuit S. Petrus, ac deinde ipsius Romana in Cathedra successores.

363 Valdè fortia sunt ad convincendos hæreticos argumenta, ex quatuor prædictis veræ Ecclesiæ propriis dotibus, seu notis petita; sed cæteris fortius est, quod ex ipsius Apostolicismo petitur, sive ab Ecclesiæ Romanæ descensu ab Apostolis per continuam successionem. Ideò vim illius multis subtilitatibus hæretici conantur eludere, sed ad id nihil solidi adferunt. Quia illud nos eo modo; eodemque sensu contra modernos hæreticos urgemus, quo præci Patres, etiam priorum quatuor sæculorum, contra sui temporis hæreticos illud urserunt; eodem (inquam) modo Romanam Ecclesiam hodiernam demonstramus esse Apostolicam, adeoque legitimam & veram, quo sui temporis Ecclesiam Romanam Apostolicam esse, ipsi demonstrarunt; nec istius Apostolicismi argumentum adferri potest certius eo,

quo præci illi Patres usi sunt ad eundem Apostolicismum demonstrandum.

364 Porro ad demonstrandum veræ Ecclesiæ Apostolicismum, Romanos enumeraverunt Pontifices, qui à S. Petro utique ad sua tempora in Cathedra S. Petri federunt, & inde concluderunt, in ea se Ecclesia esse, quæ à Christo, & post Christum ab Apostolis fundata fuit, cum in illa essent Ecclesia, cuius Caput per continuam successionem à S. Petro (primo Christi Vicario) descende-
bat. Sic argumentatus est S. Irenæus (qui floruit circa annum 180.) l. 3. contra hæreses c. 3. ubi enumerat undecim Romanos Pontifices, qui successivè præcesserant Eleutherum Papam, qui tunc in Petri Cathedra sedebat; tantique facit argumentum istud, ut dicat, per illud *confundi omnes eos, qui quoquo modo, vel per sui placentiam malam, vel vanam gloriam, vel per cecitatem & malam sententiam, præterquam quod oportet colligunt.* Idem argumentum paucis post annis, circa annum utique 200. usitavit Tertullianus l. de præscript. c. 32. sicut & S. Hieronymus epist. 57. necnon Dialogo contra Luciferian. Epiphanius hæresi 27. Augustinus l. 28. contra Faust. c. 2. & 4. Optatus Milevitanus (qui floruit circa annum 365.) lib. 2. contra Parmen. Ubi & ipse omnes recentet Pontifices Romanos à S. Petro, usque ad Syricium, qui tempore ipsius Romæ sedebat, concluditque, Donatistas in vera Ecclesia esse non posse; quippe qui à Catholica Ecclesia exclusi, talem successionem proferre non poterant: *Vestra (inquit) Cathedra originem ostendite, qui vobis vultis sanctam Ecclesiam vindicare. Quid verò Tertullianus? Edant (inquit) hæretici origines Ecclesiarum suarum, evolvant ordines Episcoporum suorum, ita per successionem ab initio decurrentem, ut primus ille Episcopus aliquem ex Apostolis, vel Apostolicis Viris, qui tamen cum Apostolis perseveraverint, Auctorem habuerint, vel antecessorem.* Quicumque enim hoc ostendere non possunt, ostendere non possunt se legitime à Deo vocatos & missos; se proinde legitimos esse veræ Ecclesiæ Ministros. Solum verò veræ Ecclesiæ Ministri, per continuam successionem ordinis & Jurisdictionis ab Apostolis descendentes, vel à descendentibus delegati, sunt legitimi veræ Ecclesiæ Ministri. Alii omnes intrusi sunt, spurii & falsi Ministri, de numero eorum, de quibus Hieremiæ 13. *Non mittebam Prophetas, & ipsi currebant. Et Joan. 10. Qui non intrat per ostium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro. Omnes quotquot venerunt, sine dicta utique missione, fures sunt & latrones.* Quos ut ad veram Ecclesiam suaviter revocaret Augustinus in Psalmo contra partem Donati sic loquitur: *Venite fratres, si vultis ut inseramini in vite. Dolor est cum vos videmus præcisos jacere. Numerate Sacerdotes, vel ab ipsa Petri sede, & in illo ordine Pa-*

rum quis cui successit, videte. Ipsa est petra, quam non vincunt superba inferorum porta.

365 Pro solutione argumenti, ex continua Romanorum Pontificum successione petiti, quod, cum priscis Patribus, eadem quâ ipsi vi, & eodem modo proposuimus, vim proinde tam habet contra modernos, quàm contra priscos hæreticos, unum ipsi reponunt, quod licet Ecclesia Romana descendat ab Apostolis per continuam successione Romanorum Pontificum, non perseveraverit in fide ab Apostolis accepta, sed ab ea defecerit; ideoque Apostolica dici non possit.

Sed solutio prorsus est nulla. Tum quia nemo non videt per eam argumentum nostrum non enervari, vel enervari argumentum illud Patrum antiquissimorum, cui illud ipsum antiqui hæretici reponere potuissent, quod Calvinistæ reponunt & Lutherani. Tum quia Ecclesia vera deficere non potest, ut proximè demonstrabitur. Si ergo Romana Ecclesia, quæ ab Apostolis per continuam Romanorum Pontificum successione, usque ad quintum sæculum v. g. vera fuit, verèque Apostolica; idque prisci illi Patres argumento ex illa successione petito benè probaverint; eodem & nos benè probamus, eandem Romanam Ecclesiam usque ad præsens sæculum Apostolicam perseverare, veramque proinde esse, nec defecisse.

CAPUT XXVIII.

Romana Ecclesia, seu religionis veritatem amplius demonstrant antiquitas ipsius, indefectibilitas, seu duratio inaccessiens, & gloria miraculorum.

366 **M**iraculorum gloriam pro certo & indubitato veræ Ecclesiæ signo Veritas ipsa proposuit Matth. 11. *Cæci vident, claudi ambulant, &c.* Et Marci 16. *Signa autem eos qui crediderint, hæc sequentur, in nomine meo demonia ejicient, &c.* Eandem esse necessariam ad probandam Ecclesiæ, seu religionis, vel etiam extraordinariæ missionis veritatem, ex sacris habemus testimoniis. Si quidem Exodi 4. ad probandam missionem Moyfis ad Iraelitas, cum Moyfes Deo dixisset: *Non credent mihi, neque audient vocem meam; Deus ipsi dedit miraculorum potestatem, ut credam;* (inquit) *quod apparuerit tibi Dominus.* Cumque Matth. 10. Salvator misisset Apostolos ad prædicandum, potestatem miraculorum ipsis pariter concessit: *Infirmos curate, mortuos suscite; leprosos mundate, demones ejicite, ut sint inexcusabiles, qui non crediderint.* Quia, ut Joan. 15. ait: *Si opera non fecissem in eis, quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent.*

367 Ad demonstrandam ergo veritatem fidei ab Apostolis, & Apostolicis viris prædicatæ

initio Ecclesiæ, miracula ab ipsis tam crebra facta sunt, tamquam veritatis illius signa. Cum enim solâ Dei virtute miracula vera fieri queant, fides miraculorum signo demonstrata, ipsemet Dei (qui Veritas est) testimonio demonstratur.

Et hinc Romanam Ecclesiam esse veram, veræque fidei depositariam, hoc syllogismo demonstratur. Ecclesia illa vera est, veræque fidei depositaria, in qua est gloria miraculorum. Hæc autem est, semperque fuit in Ecclesia Romana, uti constat ex dictis num. 330. & seqq. Igitur Ecclesia Romana est vera, veræque fidei depositaria.

Nec refert quòd pleraque miracula, quæ in ea fiunt, directè fiant ad demonstrandam sanctitatem, & gloriam Sanctorum: cum eo ipso indirectè fiant ad demonstrandam veritatem fidei & Ecclesiæ, in qua vivunt, vel vixerunt Sancti illi: utpote quos Deus ideo per miracula illa glorificat, quia per eam verè Sancti esse demonstrat. Non essent autem verè Sancti, amiceque Dei, sine vera fide. Quia *justus ex fide vivit. Et, sine fide impossibile est placere Deo.*

Eandem veritatem insuper demonstrat Ecclesiæ Romanæ antiquitas: siquidem (Augustino teste) *antiqua est veritas, novitium, & temporale mendacium.* Atque, ut Nazianzenus ait orat. 10. *veritas non tantum persuadetur ratione, sed etiam amplificatur antiquitate, à qua præscribendi quasi vim habet.* Atqui Ecclesia Romana tam antiqua est, ut à Christo, & Apostolis sit fundata (uti demonstratum est capite præcedenti) ipsis proinde coæva. Igitur est Ecclesia vera, omnique Ecclesiæ seu religioni postmodum natæ reponere potest cum Tertulliano l. 5. de præscript. *Qui estis vos? unde, & quando venistis? ubi tamdiu latuistis?* Cumque Hieronymo epist. ad Pammach. & Ocean. *Quisquis assertor es novorum dogmatum, quæso te, ut parcas Romanis auribus, parcas fidei, quæ Apostolico ore prædicata est. Cur post 400. annos (Lutheranis, & Calvinianis jam dicere possumus post 1700.) docere nos niteris quod ante nescivimus? usque in hanc diem sine vestra ista doctrina mundus Christianus fuit. Lutherani proinde, & Calviniani (prout idem Hieronymus ait in l. contra Luciferian.) ex hoc ipso quòd posterius instituti sunt, eos se esse indicant, quos futuros Apostolus prænu-tiavit: *In novissimis diebus discedent quidam à fide, attendentes spiritibus erroris.* 1. Timoth. 4. *Surgent pseudopropheta, non custodientes utique depositum, de quo idem Apostolus 1. Timoth. 6. O Timothee depositum custodi, devitans prophanas vocum novitates.* Depositum illud Romana custodit Ecclesia, utpote eam fidem, doctrinamque tradens, quam à Christo & Apostolis accepit, uti antè probavimus, ex eo quòd fidem suam à Petro primo Episcopo suo accepit.*